

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2010/0067(CNS)

29.11.2010

STANOVISKO

Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

pre Výbor pre právne veci

k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti rozhodného práva pre rozvod a právnu rozluku
(KOM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Evelyne Gebhardt

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Účelom tohto návrhu nariadenia je vytvoriť prehľadný a komplexný právny rámec, ktorý zahrnie pravidlá z oblasti rozhodného práva a zúčastneným stranám umožní určitý stupeň autonómie. Pre „medzinárodný“ pár, ktorý sa chcel rozvieť, doteraz platili pravidlá príslušnosti stanovené v nariadení Rady (ES) č. 2201/2003¹ (známe ako Brusel IIa), podľa ktorých si manželia mohli vybrať medzi rôznymi kritériami príslušnosti. Keď sa rozvod dostal na súd členského štátu, rozhodné právo sa určilo v súlade s pravidlami daného štátu o kolízii právnych noriem. Tieto pravidlá sa v jednotlivých členských štátoch značne odlišujú. Ich nesúrodá povaha môže mať za následok viacero problémov, pokiaľ ide o „medzinárodné“ rozvody. Okrem nedostatočnej právnej istoty vyplývajúcej z problému manželov pri rozhodovaní, ktoré právne predpisy sa budú vzťahovať na ich prípad, existuje tu aj riziko (ktoré Komisia považuje za reálne), že lepšie informovaný z manželov sa bude snažiť o to, aby sa uplatňovala právna príslušnosť toho štátu, ktorého právne predpisy lepšie vyhovujú jeho záujmom. Účelom návrhu Komisie je zmenšiť tieto riziká a vyvážiť uvedené nedostatky najmä tým, že sa stranám umožní vybrať si na základe spoločnej dohody rozhodné právo, a tým, že sa zohľadní legislatívne uznesenie Parlamentu z 21. októbra 2008 k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2201/2003, pokiaľ ide o súdnu právomoc, a ktorým sa zavádzajú pravidlá týkajúce sa rozhodného práva v manželských veciach².

Článok 3 zavádza nové pravidlo, ktoré po prvýkrát umožňuje manželom na základe spoločnej dohody určiť rozhodné právo, ktoré sa bude uplatňovať v ich rozvodovom konaní. Spravodajkyňa považuje za rozumné, že manželia majú možnosť rozhodnúť sa pre právne predpisy štátu, v ktorom majú svoje obvyklé bydlisko v čase uzatvorenia dohody, ako aj pre právne predpisy štátu, v ktorom uzatvorili manželstvo.

Pravidlo o uplatňovaní *lex fori* (práva štátu konajúceho súdu) v prípadoch, keď rozhodné právo neumožňuje rozvod alebo právnu rozluku, by sa malo doplniť o pravidlo *forum necessitatis*, ktorým sa za určitých podmienok v cezhraničných prípadoch jurisdikcia udelí súdu iného členského štátu.

Treba zabezpečiť, aby sa voľba zúčastnených strán vychádzala z dostatočných informácií, t. j. aby mali obaja manželia náležité informácie o praktických dôsledkoch svojho výberu. V tejto súvislosti je potrebné zvážiť, ako možno najlepšie zabezpečiť, aby zúčastnené strany, ktoré podpísali dohodu o príslušnosti, mali k dispozícii úplné a spoľahlivé informácie ešte pred jej podpísaním. Musí sa takisto zabezpečiť prístup k informáciám bez ohľadu na finančnú situáciu každého z manželov. Je potrebné zabezpečiť, aby obaja manželia dostali úplné a presné informácie o dôsledkoch svojho výberu, pokiaľ ide o rozhodné právo, ktoré sa pri rozvode uplatňuje, najmä preto, že právne predpisy členských štátov sa v mnohých oblastiach značne odlišujú (ako sú napr. dôvody rozvodu, spôsob uskutočnenia rozvodu, okolnosti a podmienky dosiahnutia rozvodu, požadované obdobie odluky a ďalšie kľúčové aspekty postupu). Navyše, keďže zákony sa menia, môže sa stať, že dohoda, ktorou sa určuje príslušné rozhodné právo a ktorá bola v danú chvíľu podpísaná, už viac nespĺňa právne

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003, s. 1).

² Prijaté texty P6_TA(2008)0502.

nároky zúčastnených strán v čase, keď by sa mali prejavit' jej účinky, pretože legislatíva daného členského štátu sa medzitým zmenila. Preto spravodajkyňa víta v tejto súvislosti návrh Komisie.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh nariadenia Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou

(9) Týmto nariadením by sa mal stanoviť jednoznačný a komplexný právny rámec v oblasti rozhodného práva pre rozvod a právnu rozluku v zúčastnených členských štátoch a zabezpečiť vhodné riešenia pre občanov z hľadiska právnej istoty, predvídateľnosti a flexibility a zabrániť situácii, keď jeden z manželov požiada o rozvod skôr ako ten druhý, aby zaistil, že sa konanie bude spravovať daným právom, ktoré považuje za priaznivejšie na ochranu svojich záujmov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(9) Týmto nariadením by sa mal stanoviť jednoznačný a komplexný právny rámec v oblasti rozhodného práva pre rozvod a právnu rozluku v zúčastnených členských štátoch a zabezpečiť vhodné riešenia pre občanov z hľadiska právnej istoty, predvídateľnosti a flexibility a zabrániť situácii, keď jeden z manželov **alebo registrovaných partnerov** požiada o rozvod skôr ako ten druhý, aby zaistil, že sa konanie bude spravovať daným právom, ktoré považuje za priaznivejšie na ochranu svojich záujmov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh nariadenia Odôvodnenie 12

Text predložený Komisiou

(12) S cieľom poskytnúť manželom slobodu zvoliť si rozhodné právo, s ktorým majú úzku väzbu, alebo pri neexistencii voľby zaistiť, aby sa toto právo uplatnilo na ich rozvod **alebo** právnu rozluku, by sa toto právo malo uplatniť aj vtedy, keď nie je právom zúčastneného členského štátu. V prípade určenia práva iného členského

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(12) S cieľom poskytnúť manželom **alebo registrovaným partnerom** slobodu zvoliť si rozhodné právo, s ktorým majú úzku väzbu, alebo pri neexistencii voľby zaistiť, aby sa toto právo uplatnilo na ich rozvod, právnu rozluku **alebo zrušenie registrovaného partnerstva**, by sa toto právo malo uplatniť aj vtedy, keď nie je

štátu Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci zriadená rozhodnutím Rady 2001/470/ES z 28. mája 2001 o vytvorení Európskej súdnej siete pre občianske a obchodné veci môže zohrávať úlohu pri informovaní súdov o obsahu cudzieho práva.

právom zúčastneného členského štátu. V prípade určenia práva iného členského štátu Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci zriadená rozhodnutím Rady 2001/470/ES z 28. mája 2001 o vytvorení Európskej súdnej siete pre občianske a obchodné veci môže zohrávať úlohu pri informovaní súdov o obsahu cudzieho práva.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh nariadenia Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou

(13) Narastajúca mobilita občanov si vyžaduje na jednej strane väčšiu flexibilitu a na druhej strane väčšiu právnu istotu. V záujme dosiahnutia tohto cieľa by sa týmto nariadením mala posilniť autonómia strán vo veciach rozvodu a právnej rozluky tým, že sa im poskytne určitá možnosť zvoliť si rozhodné právo pre svoj rozvod alebo rozluku. Takáto možnosť by sa **nemala** rozšíriť na anulovanie manželstva, **ktoré úzko súvisí s podmienkami platnosti manželstva a pre ktoré je autonómia strán neprimeraná.**

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(13) Narastajúca mobilita občanov si vyžaduje na jednej strane väčšiu flexibilitu a na druhej strane väčšiu právnu istotu. V záujme dosiahnutia tohto cieľa by sa týmto nariadením mala posilniť autonómia strán vo veciach rozvodu a právnej rozluky tým, že sa im poskytne určitá možnosť zvoliť si rozhodné právo pre svoj rozvod alebo rozluku. Takáto možnosť by sa **mala rozšíriť aj** na anulovanie manželstva **a registrovaného partnerstva, aby sa zabránilo diskriminácii rôznych foriem, v ktorých sa uplatňuje právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života.**

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh nariadenia Odôvodnenie 14

Text predložený Komisiou

(14) Manželia by mali mať možnosť zvoliť si za rozhodné právo pre rozvod **alebo** právnu rozluku právo krajiny, s ktorou majú osobitnú väzbu, alebo právo štátu

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(14) Manželia **alebo registrovaní partneri** by mali mať možnosť zvoliť si za rozhodné právo pre rozvod, právnu rozluku **alebo zrušenie registrovaného partnerstva** právo

konajúceho súdu. Právo, ktoré si manželia zvolili, musí byť v súlade so základnými právami vymedzenými v zmluvách a Charte základných práv Európskej únie. Možnosť zvoliť si rozhodné právo pre rozvod **a** právnu rozluku nesmie poškodiť najlepší záujem dieťaťa.

krajiny, s ktorou majú osobitnú väzbu, alebo právo štátu konajúceho súdu. Právo, ktoré si manželia **alebo registrovaní partneri** zvolili, musí byť v súlade so základnými právami vymedzenými v zmluvách a Charte základných práv Európskej únie. Možnosť zvoliť si rozhodné právo pre rozvod, právnu rozluku **alebo zrušenie registrovaného partnerstva** nesmie poškodiť najlepší záujem dieťaťa. ***Predovšetkým v prípadoch, keď sa rozvod alebo právna rozluka týka detí manželov, môžu sa pri práve rozhodnom pre rozvod a právnu rozluku brať do úvahy zásady stanovené v článku 24 charty, v ktorých sa kladie dôraz na najlepšie záujmy dieťaťa, na povinnosť vypočuť si jeho názory pri otázkach, ktoré sa ho týkajú, a právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh nariadenia Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou

(15) Pred určením rozhodného práva je pre manželov dôležité, aby mali prístup k aktuálnym informáciám, ktoré sa týkajú základných aspektov vnútroštátnych právnych predpisov, právnych predpisov Únie a postupov vo veciach rozvodu a právnej rozluky. S cieľom zabezpečiť tento prístup k informáciám primeranej kvality musí Komisia pravidelne aktualizovať verejný informačný systém na internete vytvorený rozhodnutím Rady 2001/470/ES.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(15) Pred určením rozhodného práva je pre manželov **alebo registrovaných partnerov** dôležité, aby mali prístup k aktuálnym informáciám, ktoré sa týkajú základných aspektov vnútroštátnych právnych predpisov, právnych predpisov Únie a postupov vo veciach rozvodu, právnej rozluky **alebo zrušenia registrovaného partnerstva vrátane možnosti mediácie**. ***Manželia by mali byť informovaní o rôznych formách rozvodu a podmienkach jeho dosiahnutia, ktoré existujú v právnych predpisoch príslušných členských štátov.*** S cieľom zabezpečiť tento prístup k informáciám primeranej kvality musí Komisia pravidelne aktualizovať verejný informačný systém na

internete vytvorený rozhodnutím Rady 2001/470/ES a členské štáty, v ktorých sa uskutočňuje rozvodové konanie, by mali dať manželom k dispozícii všetky potrebné informácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh nariadenia Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou

(16) Hlavnou zásadou tohto nariadenia je voľba rozhodného práva manželmi na základe ich dostatočnej informovanosti. Každý z manželov by mal presne poznať právne a sociálne dôsledky voľby rozhodného práva. Možnosť zvoliť si spoločnou dohodou rozhodné právo by nemala poškodiť práva a rovnosť príležitostí oboch manželov. Vnútroštátni sudcovia by si v tejto súvislosti mali uvedomovať význam voľby na základe dostatočnej informovanosti oboch manželov, pokiaľ ide o právne dôsledky uzavretej dohody o voľbe práva.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(16) Hlavnou zásadou tohto nariadenia je voľba rozhodného práva manželmi **alebo registrovanými partnermi** na základe ich dostatočnej informovanosti. Každý z manželov/**registrovaných partnerov** by mal presne poznať právne a sociálne dôsledky voľby rozhodného práva. Možnosť zvoliť si spoločnou dohodou rozhodné právo by nemala poškodiť práva a rovnosť príležitostí oboch manželov **alebo registrovaných partnerov**. Vnútroštátni sudcovia by si v tejto súvislosti mali uvedomovať význam voľby na základe dostatočnej informovanosti oboch manželov/**registrovaných partnerov**, pokiaľ ide o právne dôsledky uzavretej dohody o voľbe práva.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh nariadenia Odôvodnenie 17

Text predložený Komisiou

(17) Mali by sa zaviesť určité záruky, ktorými by sa zabezpečilo, že si manželia budú vedomí dôsledkov svojej voľby. Dohoda o voľbe rozhodného práva musí mať písomnú formu, musí v nej byť uvedený dátum a musí byť podpísaná

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(17) Mali by sa zaviesť určité záruky, ktorými by sa zabezpečilo, že si manželia **alebo registrovaní partneri** budú vedomí dôsledkov svojej voľby. Dohoda o voľbe rozhodného práva musí mať písomnú formu, musí v nej byť uvedený dátum

obidvoma stranami. Ak právny poriadok zúčastneného členského štátu, v ktorom majú obaja manželia obvyklý pobyt, ustanovuje dodatočné formálne požiadavky, tieto požiadavky musia byť splnené. Takéto dodatočné formálne požiadavky môžu napríklad existovať v zúčastnenom členskom štáte, v ktorom je dohoda súčasťou manželskej zmluvy.

a musí byť podpísaná obidvoma stranami. Ak právny poriadok zúčastneného členského štátu, v ktorom majú obaja manželia/**registrovaní partneri** obvyklý pobyt, ustanovuje dodatočné formálne požiadavky, tieto požiadavky musia byť splnené. Takéto dodatočné formálne požiadavky môžu napríklad existovať v zúčastnenom členskom štáte, v ktorom je dohoda súčasťou manželskej zmluvy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh nariadenia Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou

(19) Pre prípad, že nedôjde k voľbe práva, by sa týmto nariadením mali zaviesť harmonizované kolízne normy založené na súbore viacnásobných kolíznych kritérií vychádzajúcich z existencie úzkej väzby medzi manželmi a príslušným právom, aby sa zaručila právna istota a predvídateľnosť a zabránilo sa situácii, keď jeden z manželov požiada o rozvod skôr ako ten druhý, aby zaistil, že sa na konanie bude vzťahovať dané právo, ktoré považuje za priaznivejšie na ochranu svojich záujmov. Tieto kolízne kritériá boli vybrané tak, aby sa konania týkajúce sa rozvodu **alebo** právnej rozluky spravovali právom, s ktorým majú manželia úzku väzbu, a sú založené predovšetkým na práve štátu, v ktorom majú manželia obvyklý pobyt.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(19) Pre prípad, že nedôjde k voľbe práva, by sa týmto nariadením mali zaviesť harmonizované kolízne normy založené na súbore viacnásobných kolíznych kritérií vychádzajúcich z existencie úzkej väzby medzi manželmi/**registrovanými partnermi** a príslušným právom, aby sa zaručila právna istota a predvídateľnosť a zabránilo sa situácii, keď jeden z manželov **alebo registrovaných partnerov** požiada o rozvod, **právnu rozluku alebo zrušenie registrovaného partnerstva** skôr ako ten druhý, aby zaistil, že sa na konanie bude vzťahovať dané právo, ktoré považuje za priaznivejšie na ochranu svojich záujmov. Tieto kolízne kritériá boli vybrané tak, aby sa konania týkajúce sa rozvodu, právnej rozluky **alebo zrušenia registrovaného partnerstva** spravovali právom, s ktorým majú manželia/**registrovaní partneri** úzku väzbu, a sú založené predovšetkým na práve štátu, v ktorom majú manželia/**registrovaní partneri** obvyklý pobyt.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh nariadenia Odôvodnenie 20

Text predložený Komisiou

(20) V určitých situáciách, keď rozhodné právo nepozná inštitút rozvodu alebo neumožňuje jednému z manželov z dôvodu **jeho pohlavia** rovnaký prístup k rozvodu alebo právnej rozluke, by sa však malo uplatňovať právo štátu konajúceho súdu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(20) V určitých situáciách, keď rozhodné právo nepozná inštitút rozvodu, **právnej rozluky alebo zrušenia registrovaného partnerstva**, alebo neumožňuje jednému z manželov/**registrovaných partnerov** z dôvodu, **ktorý zakazuje článok 21 Charty základných práv Európskej únie**, rovnaký prístup k rozvodu, právnej rozluke **alebo zrušeniu registrovaného partnerstva**, by sa však malo uplatňovať právo štátu konajúceho súdu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh nariadenia Odôvodnenie 22a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(22a) Pojem „obvyklý pobyt“ by sa mal vykladať v súlade s cieľmi tohto nariadenia. V jednotlivých prípadoch by mal o ňom rozhodnúť sudca na základe faktov. Tento výraz nie je pojmom vnútroštátnych právnych predpisov, ale samostatným pojmom v právnych predpisoch Spoločenstva.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh nariadenia Článok 1 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na rozvod **a** právnu rozluku v **situáciách**, keď dochádza ku kolízii právnych poriadkov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na rozvod, právnu rozluku, **anulovanie manželstva alebo zrušenie registrovaného partnerstva**

v *medzinárodných prípadoch*, keď v rôznych štátoch prevládajú odlišné kolízne normy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1 – úvodné slová

Text predložený Komisiou

1. Manželia si môžu zvoliť spoločnou dohodou rozhodné právo pre rozvod **a** právnu rozluku, pokiaľ je toto rozhodné právo v súlade so základnými právami vymedzenými v zmluvách a Charte základných práv Európskej únie a so zásadou verejného poriadku, z týchto práv:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

1. Manželia **alebo registrovaní partneri** si môžu zvoliť spoločnou dohodou rozhodné právo pre rozvod, právnu rozluku **alebo zrušenie registrovaného partnerstva**, pokiaľ je toto rozhodné právo v súlade so základnými právami vymedzenými v zmluvách a Charte základných práv Európskej únie a so zásadou verejného poriadku, z týchto práv:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) právo štátu, v ktorom mali manželia posledný obvyklý pobyt, pokiaľ tam jeden z manželov stále býva v čase uzavretia dohody;

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

b) právo štátu, v ktorom mali manželia/**registrovaní partneri** posledný obvyklý pobyt, pokiaľ tam jeden z manželov stále býva v čase uzavretia dohody, **pod podmienkou, že uplatnenie tohto práva neznevýhodní slabšieho manžela alebo partnera**;

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno d

Text predložený Komisiou

d) právo štátu *konajúceho súdu*.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

d) právo štátu, *v ktorom sa manželstvo alebo registrované partnerstvo uzavrelo;*

Odôvodnenie

Bolo by logické, keby sa aj toto kritérium začlenilo medzi ostatné kritériá výberu rozhodného práva a keby sa kritérium práva štátu konajúceho súdu odstránilo s cieľom lepšie chrániť slabšiu stranu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 1a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

1a. „obvyklý pobyt“ znamená miesto zvyčajného bydliska osoby.“

Odôvodnenie

Je vhodné vymedziť výraz „obvyklý pobyt“, aby sa čo najviac zabránilo ľubovoľnej interpretácii. Predtým, ako súd začne definíciu uplatňovať, musí prirodzene preskúmať všetky relevantné fakty.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, dohodu o určení rozhodného práva možno uzavrieť a zmeniť kedykoľvek, najneskôr však ku dňu podania návrhu na súd.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, dohodu o určení rozhodného práva možno uzavrieť a zmeniť kedykoľvek, najneskôr však ku dňu podania návrhu na súd. ***Na vyriešenie všetkých sporov pri rozvode alebo rozluke treba v dohode počítat' aj s možnosťou mediácie.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 17

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 3 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Ak však právo zúčastneného členského štátu, v ktorom majú obaja manželia obvyklý pobyt v čase uzavretia dohody, ustanovuje dodatočné formálne požiadavky pre takéto dohody, uplatnia sa tieto požiadavky. Ak majú manželia obvyklý pobyt v rôznych zúčastnených členských štátoch a právne poriadky týchto členských štátov ustanovujú rôzne formálne požiadavky, dohoda je platná, pokiaľ ide o jej formu, ak spĺňa požiadavky jedného z uvedených právnych poriadkov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

Ak však právo zúčastneného členského štátu, v ktorom majú obaja manželia/**registrovaní partneri** obvyklý pobyt v čase uzavretia dohody, ustanovuje dodatočné formálne požiadavky pre takéto dohody, uplatnia sa tieto požiadavky. Ak majú manželia/**registrovaní partneri** obvyklý pobyt v rôznych zúčastnených členských štátoch a právne poriadky týchto členských štátov ustanovujú rôzne formálne požiadavky, dohoda je platná, pokiaľ ide o jej formu, ak spĺňa požiadavky jedného z uvedených právnych poriadkov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 18

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 3 – pododsek 2a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

Ak je dohoda súčasťou manželskej zmluvy, musia byť splnené formálne požiadavky tejto manželskej zmluvy.

Odôvodnenie

Objasnenie situácií, v ktorých vnútroštátne právo členského štátu alebo manželská zmluva stanovujú manželskú zmluvu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 19

Návrh nariadenia

Článok 3 – odsek 4

Text predložený Komisiou

4. Ak to právo štátu konajúceho súdu umožňuje, manželia môžu tiež určiť rozhodné právo na súde v priebehu konania. V takomto prípade sa určenie rozhodného práva zaznamená na súde v súlade s právom štátu konajúceho súdu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

4. Ak to právo štátu konajúceho súdu umožňuje, manželia/**registrovaní partneri** môžu tiež určiť rozhodné právo na súde v priebehu konania. V takomto prípade sa určenie rozhodného práva zaznamená na súde v súlade s právom štátu konajúceho súdu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 20

Návrh nariadenia

Článok 4 – úvodné slová

Text predložený Komisiou

V prípade neexistencie voľby rozhodného práva podľa článku 3 sa rozvod **a** rozluka spravujú právom štátu:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

V prípade neexistencie voľby rozhodného práva podľa článku 3 sa rozvod, rozluka, **anulovanie manželstva alebo zrušenie registrovaného partnerstva** spravujú právom v tomto **zostupnom** poradí:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 21

Návrh nariadenia

Článok 4 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) obvyklého pobytu manželov v čase podania návrhu na súd, alebo

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

a) obvyklého pobytu manželov/**registrovaných partnerov** v čase podania návrhu na súd, alebo

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 22

Návrh nariadenia

Článok 4 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) posledného obvyklého pobytu manželov

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

b) posledného obvyklého pobytu

za predpokladu, že sa tento pobyt neskončil viac ako rok pred podaním návrhu na súd, pokiaľ jeden z manželov stále býva v tomto štáte v čase podania návrhu na súd, alebo

manželov/**registrovaných partnerov** za predpokladu, že sa tento pobyt neskončil viac ako rok pred podaním návrhu na súd, pokiaľ jeden z manželov alebo **partnerov** stále býva v tomto štáte v čase podania návrhu na súd, alebo

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 23

Návrh nariadenia

Článok 4 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) ktorého sú obidvaja manželia štátnymi príslušníkmi v čase podania návrhu na súd, alebo

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

c) ktorého sú obidvaja manželia/**registrovaní partneri** štátnymi príslušníkmi v čase podania návrhu na súd, **pod podmienkou, že uplatnenie tohto práva neznevýhodní slabšieho manžela alebo partnera**, alebo

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 24

Návrh nariadenia

Článok 4 – písmeno ca (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

ca) v ktorom sa manželstvo alebo registrované partnerstvo uzavrelo, alebo

Odôvodnenie

Logicky by sa malo predpokladať, že voľba krajiny, ktorú si zúčastnené strany zvolili za miesto uzavretia manželstva, znamená aj prípadné akceptovanie právnych predpisov tejto krajiny.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 25

Návrh nariadenia

Článok 4 – odsek 1a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

„obvyklý pobyt“ znamená miesto zvyčajného bydliska osoby.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 26

Návrh nariadenia

Článok 5

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

Uplatnenie práva štátu konajúceho súdu

Uplatnenie *zásady* práva štátu konajúceho súdu *a zásady forum necessitatis*

Ak rozhodné právo v zmysle článkov 3 alebo 4 nepozná inštitút rozvodu alebo **neumožňuje** jednému z manželov z dôvodu **jeho pohlavia rovnaký** prístup k rozvodu alebo právnej rozluke, uplatňuje sa právo štátu konajúceho súdu.

1. Ak rozhodné právo v zmysle článkov 3 alebo 4 nepozná inštitút rozvodu, **právnej rozluky alebo zrušenia registrovaného partnerstva**, alebo **je** prístup k rozvodu, **právnej rozluke alebo zrušeniu registrovaného partnerstva v prípade jedného z manželov alebo registrovaných partnerov diskriminačný z dôvodu, ktorý zakazuje článok 21 Charty základných práv Európskej únie**, uplatňuje sa právo štátu konajúceho súdu.

2. Ak sa príslušný súd nachádza v členskom štáte, ktorého právny poriadok nestanovuje inštitút rozvodu, právnu rozluku alebo zrušenie registrovaného partnerstva, súdna právomoc sa prenesie na:

a) členský štát, ktorého štátnym príslušníkom je jeden z manželov alebo partnerov, alebo

b) členský štát, v ktorom sa manželstvo alebo registrované partnerstvo uzavrelo.

Odôvodnenie

V niektorých prípadoch by uplatňovanie vnútroštátneho práva mohlo byť prekážkou pre určité

osoby, ktoré majú bydlisko v členskom štáte a žiadajú o rozluku alebo rozvod. Záujem jednotlivca pri dosiahnutí rozluky alebo rozvodu by mal byť ako vyjadrenie nezávislosti jedinca nadradený uplatňovaniu vnútroštátneho práva s využitím zásady práva štátu konajúceho súdu. Ak právo príslušného súdu neumožňuje rozvod alebo právnu rozluku, môže sa súdna právomoc udeliť súdu iného členského štátu, ak sú splnené určité podmienky, ktoré sa týkajú niektorých cezhraničných prípadov.

POSTUP

Názov	Vykonávanie posilnenej spolupráce v oblasti rozhodného práva pre rozvod a právnu rozluku		
Referenčné čísla	KOM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS)		
Gestorský výbor	JURI		
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	LIBE 7.10.2010		
Spravodajkyňa výboru požiadanej o stanovisko dátum menovania	Evelyne Gebhardt 10.5.2010		
Prerokovanie vo výbore	23.6.2010	15.11.2010	25.11.2010
Dátum prijatia	25.11.2010		
Výsledok záverečného hlasovania	+: 28	–: 4	0: 16
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Roberta Angelilli, Rita Borsellino, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Juan Fernando López Aguilar, Clemente Mastella, Véronique Mathieu, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Renate Sommer, Wim van de Camp, Axel Voss, Manfred Weber, Renate Weber, Tatjana Ždanoka		
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Anne Delvaux, Ioan Enciu, Evelyne Gebhardt, Ana Gomes, Stanimir Ilchev, Ádám Kósa, Petru Constantin Luhan, Marie-Christine Vergiat, Cecilia Wikström		